

grunde han kan have haft til at udtale sig som sket.

Advokatrådets repræsentanter har fremhævet, at mange, navnlig under telefonsamtaler, udtaler sig meget frit og måske mindre velovervejet i tillid til, at der kun er tale om fortrolige og uforbindende samtaler, og at der ikke sjældent — f. eks. for at få samtalen afsluttet — fremsættes udtalelser, der i virkeligheden ikke dækker den erklærendes mening. Det er muligt for den, der uden den andens viden optager samtalen på bånd, gennem ledende spørgsmål at fremkalde udtalelser, som ikke kunne have været opnået, hvis modparten havde vidst, at udtalelsen måske senere ville blive benyttet som bevis.

Efter de for advokater gældende kollegiale regler er det ikke stemmende med god advokatskik at optage eller medvirke til optagelse af telefonsamtaler eller andre konferencer på lydbånd, uden at den anden part eller de andre deltagere på forhånd har samtykket i optagelsen.

Efter retsplejerådets opfattelse må det i almindelighed anses for dadelværdigt, at en part i en telefonsamtale eller i en forhandling optager samtalen eller forhandlingen på bånd uden de andres viden, i hvert fald når det er hensigten senere at anvende det optagne som bevis. Rådet mener dog ikke, at den omstændighed, at privatlivets fred kan

føles krænkede af båndoptagelsen, og ej heller den kendsgerning, at det er muligt at forfalske båndoptagelser, uden at dette senere kan konstateres ad teknisk vej, kan begrunde en afvigelse fra den gældende retstilstand, hvorefter bevismidler tilblevet på uheldig eller endog ulovlig måde ikke er udelukket fra at blive taget i betragtning ved sagens afgørelse. Både i civile sager og straffesager kan der forekomme tilfælde, hvor det må være berettiget at anvende bevis, selv om der knytter sig usikkerhed til dets ægthed, og selv om beviset er optaget på mindre hæderlig eller endog ulovlig måde, f. eks. lytten ved døre eller vinduer eller dokument, der er fremskaffet ved tyveri. En regel om begrænsning af båndoptagelser som bevismiddel til vigtige tilfælde som ved vidnefritagelse ville ikke på dette område kunne gøre synderlig nytte. Rådet er således enig i den af justitsministeren i folketinget afgivne udtalelse.

Det er selvsagt nødvendigt at være opmærksom på de særlige usikkerhedsmomenter, der knytter sig til båndoptagelsers bevisværdi. Retterne må imidlertid antages at være på det rene både med, at en optagelse kan være forfalsket, og med — hvad ofte vil forekomme — at en udtalelse kan være afgivet under sådanne omstændigheder, at den ikke giver et dækkende udtryk for den talendes opfattelse.

P. R. V.

Bernhard Gomard.